

OBSAH

Pavouci České republiky	2
Nový druh třesavky pro území České republiky, aneb další synantrop za dveřmi (nebo před?)	4
Zajímavý nález tropické maloočky v Hranicích na Moravě	7
Katalogy pavouků a evidence prvnálezů	8
Snovačka půdní (<i>Steatoda triangulosa</i>) ve volné přírodě v ČR	11
Poznámka k výskytu listovníků <i>Philodromus margaritatus</i> a <i>P. fuscomarginatus</i>	12
Nová lokalita sklípkánka hnědé (<i>Atypus affinis</i>)	17
Zoologické dny Brno 2017	19
Česko-britský arachnologický seminář v Praze	20
Exkurze Mohelenský mlýn 2017	21
Arachnologická exkurze Mostecko 2017	22
Přírodovědecký spolek Arachne	24
Obsah původního Arachnologického zpravodaje v minulosti	26
Čestní členové České arachnologické společnosti	27
Arachnologická knihovna Jiřího Bauma	29
Česká bibliografie 2017	30
Britská bibliografie – The Newsletter 138	32
Inventarizace 2016	32
Pokyny pro autory	33

PAVOUKOVCI ČR**Pavouci České republiky**

Spiders of the Czech Republic. *Zodarion ohridense Wunderlich, 1973 and Zelotes mundus (Kulczyński, 1897) represent new records for Czechia. Up to 30 July 2017, we included in the fauna of the Czech Republic 874 spider species. Eight species are introduced and found in extraordinary warm places – greenhouses in zoological and botanical gardens, and insectaria only; they are registered separately.*

Určitých změn doznala nomenklatura pavouků. Změny týkající se evropských druhů shrnují výpisy Theo Blicka, které jsou k dispozici na stránkách Evropské arachnologické společnosti.*

World Spider Catalog 17.5. Rod *Stroemiellus* byl synonymizován s rodem *Leviellus*, takže platným jménem je *Leviellus stroemi* (Thorell, 1870).

Platným jménem se stává *Erigonoplus foveatus* (Dahl, 1912). Po postupném řazení druhu do rodů *Savignia*, *Rhaebothorax* a *Mecynargus* jej do rodu *Erigonoplus* přeřadila čtveřice slovenských arachnoložek (HOLLÁ *et al.* 2016).

U druhů *Acartauchenius scurrilis* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Agyneta cauta* (O. Pickard-Cambridge, 1903), *Entelecara omissa* O. Pickard-Cambridge, 1903, *Evansia merens* O. Pickard-Cambridge, 1901, *Macrargus carpenteri* (O. Pickard-Cambridge, 1895), *Maro minutus* O. Pickard-Cambridge, 1907, *Mecopisthes silus* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Metopobactrus prominulus* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Notioscopus sarcinatus* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Saaristoa firma* (O. Pickard-Cambridge, 1906), *Semljicola faustus* (O. Pickard-Cambridge, 1901), *Silometopus elegans* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Tapinocyba biscissa* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Tapinocyba pallens* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Trichopterna cito* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Typhochrestus digitatus* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Walckenaeria kochi* (O. Pickard-Cambridge, 1873), *Triaris stenaspis* Simon, 1892, *Dipoena nigroreticulata* (Simon, 1880) a *Neottiura suaveolens* (Simon, 1880) se změnil rok popisu.

Opravme si koncovku druhového jména u druhu *Piratula uliginosa* (Thorell, 1856).

Jeden z listovníků byl přeřazen do nového rodu: *Rhysodromus histrio* (Latreille, 1819).

Doporučoval jsem (RŮŽIČKA 2016) vyčkat, až jak se vyvine situace ohledně druhů rodu *Larinioides*. ŠESTÁKOVÁ *et al.* (2014) navrhovali jisté změny, ale BREITLING & BAUER (2015) tyto změny nedoporučili k přijetí. A jejich názor byl akceptován. Námí užívaná jména *Larinioides scopetarius* (Clerck, 1757) a *Larinioides suspicax* (O. Pickard-Cambridge, 1876) tedy zůstávají v platnosti.

Novým druhem pro naši republiku se stává *Zodarion ohridense* Wunderlich, 1973 (ŘEZÁČ 2016; KREJČÍ *et al.* 2017). PP Lom u Nové Vsi, 50,0549 °N, 15,1323 °E, 1 ♂, zemní past, 1.6.–30.6.2015, leg. Jiří Skala, det. Milan Řezáč & Tomáš Krejčí, coll. Východočeské muzeum, Pardubice.

Novým druhem pro naši republiku se stává *Zelotes mundus* (Kulczyński, 1897): Vranovice (okr. Břeclav), mýtina v lužním lese, 8.7.–12.8.2016, 1 ♂ 1 ♀, zemní past, leg. O. Košulič.

Ke konci června 2017 evidujeme z území Česka 874 domácích a zdomácnělých druhů pavouků a osm druhů zavlečených, dosud nezdomácnělých, vyskytujících se výhradně v přetápěném prostředí skleníků zoologických a botanických zahrad a v chovech bezobratlých.

Vlastimil Růžička

BREITLING R. & BAUER T. 2015: Remarks on synonyms of European *Larinioides* species (Arachnida: Araneae: Araneidae). *Arachnology* **16** (8): 305–310.

HOLLÁ K., ŠESTÁKOVÁ A., HOLECOVÁ M. & ŠEBESTOVÁ M. 2016: On the new record of the sheet-web spider *Erigonoplus foveatus* comb. nov. from Slovakia, with comments on *Erigonoplus simplex* (Araneae: Linyphiidae). *Arachnol. Mitt.* **51**: 80–84.

KREJČÍ T., ŘEZÁČ M. & KADLEC T. 2017: *Zodarion ohridense* (Araneae: Zodariidae) – a new record for Central Europe. *Arachnol. Mitt.* **54**: 5–7.

ŘEZÁČ M. 2016: Mravčík ohridský (*Zodarion ohridense* Wunderlich, 1973) (Araneae: Zodariidae) – nový druh pro Českou republiku. *Pavouk* **41**: 7–10.

RŮŽIČKA V. 2016: Pavouci České republiky. *Pavouk* **40**: 2–4.

ŠESTÁKOVÁ A., MARUSIK Y. M. & OMEJKO M. M. 2014: A revision of the Holarctic genus *Larinioides* Caporiacco, 1934 (Araneae: Araneidae). *Zootaxa* **3894** (1): 061–082.

World Spider Catalog 17.5. Natural History Museum Bern, online at <http://wsc.nmbe.ch>.

* <http://www.european-arachnology.org/>

Nový druh třesavky pro území České republiky, aneb další synantrop za dveřmi (nebo před?)

New pholcid for the Czech Republic. *Pholcus alticeps* Spasski, 1932 represents a new record for Czechia. One female was found among material of *Pholcus phalangioides* from Brno. This species is probably more distributed in Czechia.

Díky Vlastíkovi! Dostal jsem od Vlastíka totiž email s lakonickou otázkou: „A o tomhle víš?“, kde mi přeposlal dotaz našeho polského kolegy Roberta Rozwalky, který se Vlastíka ptal, jak jsme na tom s rozšíření třesavky *Pholcus alticeps* Spasski, 1932. No, já neváhal a prošel naše třesavky v chovech a ejhle, hned mezi nimi byl. Nutno říci, že na více než 100 jedinců třesavky *P. phalangioides* (Fuesslin, 1775) připadala jen jediná samice *P. alticeps*. Bohužel, nemáme datum, jméno sběratele ani místo, kde přesně byla nalezena (pouze Brno, 2017). Tedy druh se v České republice jistě vyskytuje. Pravděpodobný je výskyt především v severovýchodní části České republiky. Tento druh je známý z oblasti okolo Černého moře a odtud jde jeho známý areál až do Polska. Podle informací Roberta Rozwalky je v Polsku druh výrazně hojnější než *P. phalangioides*! U nás bude situace pravděpodobně opačná (na základě rychlého zkouknutí sbírky a chovného materiálu), ale chtělo by to pořádnou revizi našeho materiálu.

Jak se oba druhy od sebe liší? *Pholcus alticeps* je na první pohled nekontrastní zmenšeninou *P. phalangioides*. Velikostí je tento druh mezi *P. phalangioides* a *P. opilionoides* (Schrank, 1781), skvrnu na hlavohrudí má podobnou spíš *P. phalangioides*, avšak nevýraznou, jakoby do stran se rozplývající do ztracena. Na genitáliích jsou výrazné znaky, samičí epigyne je u *P. phalangioides* výrazně širší než dlouhá (obr. 1, 2). Vše můžete vidět v revizi rodu *Pholcus* od Bernarda Hubera (viz také přiložené obrázky, Huber 2011).

Tedy v současné době již v České republice registrujeme celkem šest druhů čeledi Pholcidae: *Pholcus phalangioides*, *P. opilionoides*, *P. alticeps*, *Psilochorus simoni*, *Modisimus culicinus*, *Holocnemus pluche*. Krom *M. culicinus* žijí všechny druhy v domácnostech a je v případě *P. alticeps* je pravděpodobné, že se vyskytuje v České republice mnohem častěji, než tušíme.

Vladimír Hula

HUBER B. A. 2011: Revision and cladistic analyses of *Pholcus* and closely related taxa. *Bonn. Zool. Monographien* **58**: 1–509.